

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Advies inzake de opmaak van het Vlaamse strategisch plan ‘hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden’ 2020-2025

1. SITUERING

Overeenkomstig operationele doelstelling 5.3.2.1 van de beleidsnota Justitie en Handhaving 2019-2024 wordt ingezet op een responsabiliserende begeleiding van delinquenten, binnen en buiten de gevangenis, om hun re-integratie te bevorderen en recidive te beperken. Aan de slag gaan met de daders van vandaag, is investeren in een veiligere samenleving van morgen. In navolging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, wordt in dit kader een nieuw strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden opgesteld. Uit internationaal onderzoek blijkt immers dat ondersteuning via het aanbieden van onder andere onderwijs, werk en geestelijke gezondheidszorg binnen de gevangensmuren voor een betere re-integratie in de samenleving en een vermindering van recidive zorgt. Artikel 8 van hetzelfde decreet bepaalt dat de Vlaamse Regering binnen een jaar na haar eedaflegging het nieuw strategisch plan goedkeurt.

In uitvoering van het voormelde decreet werd een gemengde commissie opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de betrokken departementen en agentschappen, evenals van de hulp- en dienstverlenende organisaties uit de betrokken beleidsdomeinen.¹ Deze commissie heeft als opdracht:

- 1° uiterlijk 3 maanden na het aantreden van de Vlaamse Regering, advies te verlenen aan de Vlaamse Regering over de opmaak van het strategisch plan;
- 2° de voortgang in de uitvoering van het strategisch plan te volgen;
- 3° advies uit te brengen over bijsturing van het strategisch plan;
- 4° ondersteuning en vorming te bieden voor de hulp- en dienstverleners.

¹ Telkens één vertegenwoordiger van de afdeling Welzijn en Samenleving en de afdeling Justitiehuisen van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, het departement Onderwijs en Vorming, het departement Werk en Sociale Economie, het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, het agentschap Zorg en Gezondheid, het agentschap voor Personen met een Handicap, het agentschap Wonen-Vlaanderen, Sport Vlaanderen, de Vlaamse dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, de Centra Algemeen Welzijnswerk, Vlaams Ondersteuningscentrum Volwassenenonderwijs, De Rode Antraciet vzw en Zorgnet Icuro.

Het volledige advies dat in het kader van de hierboven vermelde eerste opdracht werd opgesteld door de gemengde commissie, bevindt zich in bijlage. Deze nota geeft een samenvatting van dit advies.

2. PROCES OPMAAK STRATEGISCH PLAN 2020-2025

Reeds ondernomen stappen

Ter voorbereiding van de strategie voor de komende jaren heeft de gemengde commissie de voorbije maanden input verzameld. Na de tussentijdse evaluatie van het strategisch plan 2015-2020, organiseerde de commissie in het najaar van 2018 o.a. uitwisselingsmomenten met de lokale beleidsteams van alle Vlaamse en Brusselse gevangenissen. Zo konden deze lokale beleidsteams hun adviezen (cfr. lokale actieplannen) rechtstreeks aan de gemengde commissie bezorgen. Deze input vormde, samen met een evaluatie van het lopende strategisch plan en een bevraging van enkele getuigen, zoals de directeur-generaal van het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen en de beleidscoördinatoren van de afdeling Welzijn en Samenleving van het departement WVG, de basis voor een analyse door de gemengde commissie zelf. Op basis van al deze input en met de strategische opties van het vorige plan in het achterhoofd, werd een eerste voorstel van nieuwe strategische opties geformuleerd.

Volgende stappen:

1. Vastlegging strategisch kader voor het strategisch plan

In het eerste semester van 2020 zal de omgevingsanalyse voor het nieuwe strategisch plan worden afgerond en worden de definitieve strategische opties vastgelegd. Elk departement/agentschap, vertegenwoordigd in de gemengde commissie, zal dit aftoetsen bij zijn bevoegde kabinet.

2. Concretisering doelstellingen

Op basis van het geformuleerde strategisch kader zal de gemengde commissie in 2020, in samenspraak met de betrokken kabinetten, concrete doelstellingen voor het strategisch plan formuleren. Gekoppeld aan de concretisering van de strategische opties naar strategische en operationele doelstellingen (en vervolgens naar projecten, processen en acties met een specifiek tijdspad), zal de gemengde commissie ook indicatoren bepalen aan de hand waarvan de voortgang van het strategisch plan zal kunnen worden opgevolgd.

3. Formele procedure

Zoals bepaald in artikel 3 van het besluit van 13 december 2013 van de Vlaamse Regering tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden voorziet de gemengde commissie om uiterlijk eind juni 2020 een ontwerp van strategisch plan 'hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden' voor bespreking voor te leggen aan de bevoegde kabinetten. Nadien kunnen de nodige adviezen worden ingewonnen, en de laatste tekstaanpassingen gebeuren. Op die manier kan het strategisch plan uiterlijk eind september 2020 voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering in functie van de definitieve goedkeuring.

De Vlaamse Regering bezorgt – na definitieve goedkeuring - het strategisch plan aan het Vlaamse Parlement.

Na de definitieve goedkeuring van strategisch plan, zal de gemengde commissie instaan voor de opvolging van de uitvoering ervan en hierover rapporteren aan de coördinerende minister en de Vlaamse Regering.

Uiterlijk drie jaar na de goedkeuring van het strategisch plan evalueert de Vlaamse Regering, zoals bepaald in artikel 8 van het voormelde decreet, de uitvoering van het plan en stuurt ze zo nodig het plan bij.

De Vlaamse minister van JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME ,

Zuhal DEMIR